

Vadász Elemér levele az Irodalmi Újság szerkesztőségének

Az *Irodalmi Újság* szeptember 29-i számában érdeklődéssel olvastam Lukácsy Sándor *A viták nyilvánosságáért* című nagyon találó megjegyzéseit. Valóban, régóta várjuk a XX. kongresszus „szellemében” ránk zúdított, de mindinkább jelszavas formalizmussá tett viták anyagáról az érdemleges tájékoztatást. Állásfoglalást kértek, s megszavaztattak bennünket a Petőfi Kör vitáiban elhangzottak ügyében és azóta több más írói és egyéb „történések” dolgában, anélkül, hogy kellően informáltak volna a „kijelentések”, „történések” egészéről, főként azok valójáról. Nagymértékben áll ez az értelmiségi határozatban foglaltakra is. Érthető, hogy így az elindított, szabaddá váló vitaáradatban nem annyira hozzászólások, mint inkább mellészólások, félrebeszélések történnek. Ezért tapasztalható az is, amit vezető pártfunkcionáriusok hibáztatnak, hogy a várakozó álláspontra helyezkedők, tartózkodók, sőt a bizalmatlankodók száma inkább nő, mintsem fogyna.

A felszabadított vitaszellem mellébeszéléstetésével szinte a lényegről való elterelés tűnik célnak. Ilyen hatásúak részben a *Szabad Nép*ben megjelenő előkelő hozzászólások (Nógrádi elvtársé), és fokozott mértékben a múlt idevonatkozó értelmiségellenes hibáért felelős „friss” közvélemény is.

Az igazság megvallásáig talán már eljutottunk. De a valóságtól még messze vagyunk. Ez is azokhoz a „tettekhez” tartozik, amiket Losonczy Géza nyomán mindannyian vártunk.

Irodalmi Újság,
1956. október 6.

„Tiltakozunk a tudományos igazság nevében”

TÖRTÉNÉSZEK LEVELE A SZÁZADOKHOZ

Az *Irodalmi Újság* két ízben foglalkozott a Petőfi-kör történész vitájával, illetve a *Századok* 1956. évi 3. számában arról közölt beszámolóval. E beszámoló ellen a Történettudományi Intézet 25 munkatársa hosszabb tiltakozó levelet küldött a *Századok* szerkesztőségének. A tiltakozó levél megállapítja, hogy a *Századok* a vita egészéről *hamis, eltorzított képet adott*; elhallgatta, hogy a vita résztvevőinek túlnyomó többsége nem értett egyet Andics Erzsébettel és Réti Lászlóval, akik a régi hibák mentegésével a dogmatizmus és szektarianizmus elleni harc kibontakozását igyekeztek gátolni.